

»SLOVENE« volja
po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 100.—
za pol leta 90.—
za četrt leta 45.—
za en mesec 15.—
Za izposodništvo celoletno K 240.—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 30.—
za en mesec 15.—

SLOVENE

==== Inzerati =====
Enoletna poština (30-odst.)
širine in 3 mm. visoke, s
preostri
na enkrat K 400.—
uradni razgled, postava
itd. po K 50.—
Pri večjem naročilu popust
Najmanjši oglas 500 mm. K 20,
lahja vsak dan izveniti po
nedeljek in dan po praznikih,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisni se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, o.g. 26.511, bosn.-herc. 7583.

Kulturnobojni inštinkti.

1.
Poročali smo že o vsebinj policijsko-nadzorovalnega paragrafa, ki ga hoče svobodoljubna in svobodokoprneča demokratiška prosvitljena stranka vsiliti v volilni red. Danes moremo besedilo samo priobčiti. Glasi se takole:

Predlog k členu 95:
»Sodniki, duhovniki in sploh javni (državni, samoupravni itd.) nameščenci (funkcionarji), ki pri izvrševanju svoje službene dolžnosti vrše strankarsko politično agitacijo v korist poedinih političnih strank ali političnih osebnosti, kakor tudi oni, ki s službeno dolžnostjo vplivajo na volilce, da glasujejo ali da ne glasujejo za poedinice kandidate (ali kandidatske liste), ali ki to delajo v prostorih, namenjenih za izvrševanje teh dolžnosti ali obredov (javni uradi, cerkve, templi itd.) ali v njih odnosu v njihovih dvoriščih, portah, pokopalščih države strankarske politične zbornice ali se takih udeležujejo — naj se kaznujejo z zaporom dveh mesecev do enega leta, katere kazni ima za posledico izgubo volilne pravice za pet let in izgubo službe.«

Prosimo, da predlog prečita vsakdo dvakrat in trikrat.

Na to ugotavljamo najprej splošno, da tako gorostasnega, najgršer strahovlado uvajajočega predloga niso niti od daleč zamislili tisti Prusi, ki so v l. 1871 na vseh koncih pričeli najhujšo ofenzivo proti katoličanom in katoliški cerkvi na Nemškem. Le primerjajmo njih zadevni dne 10. decembra 1871 kot zakon objavljeni spremenišvalni predlog k § 130 nemškega kazenskega zakonika:

»Ein Geistlicher oder anderer Religionsdiener, welcher in Ausübung oder in Veranlassung der Ausübung seines Berufes öffentlich vor einer Menschenmenge, oder welcher in einer Kirche oder an einem anderen zu religiösen Versammlungen bestimmten Orte vor Mehreren Anwesenden in der öffentlichen Frieden gefährdenden Weise zum Gegenstande einer Verkündigung oder Erörterung macht, wird mit Gefängnis Festungshaft bis zu zwei Jahren bestraft.«

To je bil predlog, nad katerim se je zgrazala vsa tedanja poštena javnost; nemški kulturnobojni hujskači sami so se ga kmalu pričeli sramovati, le prav malo-kekdaj so se ga upali dejansko aplicirati celo za časa Kulturkampfa, kjer so ravno duhovniki najgorečnejše vršili proti Bismarckovim »državnim« zadevam svoje

dolžnosti do vere in cerkve; v letih 1894 do 1904 so bili v celi nemški državi samo štirje taki kazenski slučaj; že l. 1906 ga je komisija za preuredbo nemškega kazenskega zakonika zavržla in l. 1909 je bil definitivno tudi črtan.

In vendar je ta predlog prava mušica proti izumu slovensko-hrvatsko-srbske demokratiške modrosti. Pruski predlog nastopa le proti temu, da se poklic »zlorabi« v zadevah države, in sicer zopet le v slučaju, da je javni mir v nevarnosti, in konečno le tedaj, če se to javno, pred ljudsko množico, pred mnogimi godi. »Delikt«, ki ga je krivični postavodajalec tukaj iznašel in opredelil, je moral biti torej vsakako javen, naperjen proti državnim zadevam ter je moral še istodobno ogroziti javni mir. Le tedaj je spadal pred kazenski zakon.

Poglejmo sedaj izum slovensko-hrvatsko-srbske demokratiške modrosti. »Delikt« ki ga hoče ona roditi, se niti od daleč ne tiče države, in velezidaja, ni žalitev Veličanstva, ni naperjen proti ustavi, tudi ni treba, da se izvrši javno pred ljudskimi množicami ali vsaj pred mnogimi, ni treba, da se izvrši v javnem lokalni; ni treba, da ogroža javno varnost ali da kalji javni mir — vse to so Prusi zahtevali; naši demokrati izmišljajo druge zločine: zločine ki so v zvezi z navadno politično agitacijo na korist ene ali druge stranke. Strašni morajo biti, kajti slede jim kar ni zapora dveh mesecev do enega leta, izguba volilne pravice za pet let, izguba službe. Naj se ta predlog zakoniti, in zgodilo se bo, da učitelj ne bo več varen na svojem stanovanju, če je to slučajno v šoli; da duhovnik ne bo nikdar varen v župnišču, ako se v njem nahajajo uradni prostori; da župani ne bodo več varni v lastnih hišah, če uradujejo v njih; da noben uradnik ne bo varen v poslopu, kjer stanuje, ako so onstran dvorišča ali tostran hodnika ali kjerkoli v istem poslopu prostori, v katerih službeno stranke sprejema. In vse to na korist ene ali druge politične skupine! In če je ta skupina republikanska ali bulgarofilska ali madžarofilska ali germanofilska ali če je tudi bolj ševiško-komunistična in protidržavna, zapor dveh mesecev do enega leta, izguba volilne pravice in izguba službe čaka tiste, ki bi proti njej ali nje načelom nastopil »zlorablajoč« svoje »dužnosti«. Srečna Jugoslavija!

Prava avstrijsko-nemška strahovlada se nam obeta. Denuncijantstvo bo prišlo do slave in ugleda. Žandarmerijske postaje bodo zopet glavna torišča javnih orga-

nov in tvornice zaupnih dokumentov o učiteljih, županih, župnikih. Demokrati si k svoji iznajdbi lahko čestitajo.

Seveda veselijo se je. Njih kulturnobojni inštinkti jim pravijo, tu gre pred vsem za udarce proti cerkvi in proti škofom in prot tako peklensko zasovraženim kaplanom in fajmoštrom ter »farjem« sploh!

Čudno se nam zdi, da so v predlog sprejeli tudi sodnike. Sodniki bodo pač debelo gledali, da so jih demokrati spravi v »farško« družbo. Nedavno je vseučiliški profesor dr. Pitamic pri svojem otvoritvenem predavanju konstatiral, da velja jo sodniki izza prastarih časov kot simbol pravičnosti. Naši demokrati se s tem ne strinjajo; tudi sodnikom ne zaupajo. S tem in s svojim predlogom pa izdajajo celemu kulturnemu svetu spričevalo velikega duševnega uboštva za na vse, kajti, kakor je isti profesor povedal, sodnikom se zaupa le tam, kjer je velika kultura razuma, srca in volje.

Poudarjamo pa izrecno, da ta predlog izhaja izključno iz demokratiških vrst. Odbor za volilni zakon ni glasoval zanj. Tudi vlada ga je odklonila in ga vržla v vodo. Besedilo tega policijsko-nadzorovalnega paragrafa sta sestavila poslanca dr. Pečić in dr. Peleš; poslanec bivši hrvatski ban dr. Paleček pa je v Narodnem predstavništvu prejšnje sobote dne 12. t. m. v imenu demokratiške zajednice izjavil, da bo specialni debat o volilnem zakonu predlagal glasovanje proti duhovnim in javnim uradnikom; država bo, če bo predlog sprejet, pred celim svetom dokumentirala, da jim ne zaupa, dasi jo davno isti stanov držbe po koncu; nikjer na svetu nimajo takega zakona. Seveda pri nas so — žal — še balkanske razmere.

Od Nittija do Giolittija.

Trst 13. junija.

»Per non perdere tempo è necessario non aver fretta.«

Položaj, ki se nahaja v njem danes Italija, ni ravno zavidljiv. Sicer se v italijanskem časopisu še vedno poudarja brez prestanka, da je Italija zmagała v svetovni vojni sijajno in presijajno, da je plačala to zmago, priborjeno izključno le z lastnimi silami, z ogromnimi žrtvami pol milijona mrtvih junakov in nad sto milijard vojnih stroškov, toda naj se že misli o tej zmagi in žrtvah kakorkoli, je vendar več kot jasno, da Italija v kljub temu ni niti oddaleč dosegla onega, kar si je postavila za svoj vojni cilj. Londonski dogovor ji sicer zagotavlja razsežen prirastek ozemlja, toda

naj je bila ta zagotovitev še trdnejša, ga danes menda tudi v Italiji sami ni več resnega politika, ki bi tudi le še sanjal o možnosti udeležitve tega dogovora. Napram Avstriji, borečimi se z največjimi notranjimi težavami, se je pač posredilo, napram Jugoslaviji je stvar silno dvomljiva, pokroviteljstvo nad Albanijo se krši na vseh koncih in krajih, v Mali Aziji, kjer naj bi Italija dobila najboljši del svoje oškodniline, pa se niti še pričelo ni, a ni dvoma, da si bo tudi tu morala Italija na enak način kot v Albaniji šele priboriti vsako ped odkazanega ji interesnega območja. Vkljub londonskemu dogovoru Italija, več ko poldrugo leto po izvršeni zasedbi bivšega avstro-ogrškega Primorja, v kljub ogromnim, milijardskim stroškom, ki jo stane ta zasedba, niti danes ne more reči, da je ali bo to ozemlje njena last, več ko poldrugo leto po svoji slavni zmagi ne more dati svojemu do skrajnosti izčrpanemu in izmoganemu prebivalstvu niti najmanjšega sadu svoje zmage. Nasprotno: bremena rastejo od dne do dne, z njim pa raste tudi nezadovoljnost v notranjosti države. Nepristane stavke, ki se ponajvečkrat izpreminjajo v pravcate prevratne pobune, so najznačilnejši izraz tega notranjega nezadovoljstva, ki je zašlo že tako globoko, da resno ogroža same temelje države. Poštno, brzojavno in telefonsko uslužbenstvo, če ne v stavki, pa gotovo v pasivni resistenci, železničarji ustavljajo vojaške prevoze, mornarji ne dovoljujejo odpluti parnikom, ki na bi prevažali čete v Albanijo, vojaštvo se upira samo in noče več na bojišče, k vsemu temu pa vedno naraščajoče pomanjkanje živil, vedno še naraščajoča draginja, vedno še naraščajoča brezposelnost!

V takih razmerah naj bi bil ministerski predsednik Nitti s svojim preustrojenim ministrstvom stopil pred zbornico in ji razkrij svoje nove načrte za izhod iz zagate. Kar se je zgodilo, je znano: namesto vladne programne izjave je prišla izjava o vladnem odstopu.

Tretjemu Nittijemu ministrstvu so izpodkopali tla pod nogami socialni demokrati s svojim najodločnejšim odporom proti »zakonskemu odloku«, s katerim naj bi se bil podražil kruh. Pridružile so se jim skoraj vse ostale stranke in tako pomagale vreči ministrstvo v izkopano jamo. V nacionalistiških strankah so zlasti pobudili nezadovoljstvo znani rimski dogodki, odločni nastop varnostne oblasti proti nacionalističkim demonstrantom ter reškimi in dalmatičskimi neodrešencem, ki so jih polovili in zaprli. Vlada je sicer zvalila krivdo na rimskega prefekta in druge podrejene organe, ali stvar se v nacionalistiških očeh ni dala popraviti, kakor tu-

LISTEK.

Dr. Fr. Stelè in Fr. Terseglav:

„Sveta Rusija“.

Misli o zbliznanju ruske in katoliške cerkve.
(Dalje.)

Čas je važen, zato je treba precej brez obotavljanja prijeti za delo, omogočiti merodajnim katol. faktorjem, da prav prozrejo novi položaj vprašanja in nemudoma storijo primerne korake, da se razvoj napelje v pravo smer.

5. Nekaj praktičnih migljajev.

Nujno je, da opozorim na nekatere reči, ki se jih sicer specialisti v tem vprašanju zavedajo, dobro pa bo, če se jih polagoma zave tudi širša katoliška javnost.

Prvo je naj se rabi splošno za obe cerkvi le izraz zapadna (katoliška) in vzhodna (pravoslavna) cerkev. Kjer se govori o negativnih straneh ruske cerkve, je svetovati da se govori le o rimski in ruski cerkvi, da se v očitkom po nepotrebnem ne zadene tudi drugih vzhodnih cerkva. Izraz razkolna (shizmatična) cerkev pa naj se sploh črta iz literature, posebej radi tega ker nepoučeni ljudje navadno istovetijo razkol (shizmo) s herezijo,

Če govorimo navadno o Luterancih kot o protestantih in ne izrecno in izključno kot o heretikih, imamo še manj vzroka pravoslavne imenovati heretike. Saj nas tudi oni s svojega stališča ne smatrajo za take. Filaret Moskovski, n. pr. klasični ruski teolog, uči, da katoliška cerkev ni herezična; tega mnenja se držijo večinoma vsi znamenitejši ruski bogoslovci. Med shizmo in herezijo pa je itak velik razloček. Shizma je v prvi vrsti razcepitev ene celote vsled odtujenja iz zgodovinskih in kulturnih vzrokov v dve polovici. Sicer velja to deloma tudi za protestante; vendar je Luter izpodkopaval korenine krščanskih dogem, dočim mej katol. in pravoslavni naukom n. pr. o Kristusu, milosti in izveščanju ni niti jote razlike. Pozabiti ne smemo, da ni dogmatični spor o primatu povzročil razkola, ampak znani in priznani zgodovinski vzroki svetovopolitičnega značaja. Dogmatični spor o primatu se je razvil šele pozneje.

Luteranstvo je produkt zelo izrazite in dozorele čisto nove smeri v verskem smislu — individualno pojmovanje evangelija, nepotrebnost dobrih del »pokrivajoča milost božja« itd. itd. — kar pravoslavje nikakor ni. Ono se je čisto priprosto odcepilo od nas, čeprav je to odtujenje imelo daleč segajoče kulturno-zgodovinske vzroke; eden glavnih pač, da je bil pri njih povdarek na državi, pri nas na zapadu pa na cerkvi. Oni bi se bili po mo-

jem mnenju, odcepili od nas celo če bi v njih ne bile dozorele splošno znane dogmatične razlike; postali bi avtonomna, rimskega škofa ne priznavajoča cerkev, s svojim avtokefalnim centrom, sicer pa bi ostala, kar se tiče črke dogme, z nami popolnoma identična. Razlike v nekaterih dogmah so pa bolj posledica kot povod razkola; pozneje so jih umetno poostriili z raznimi sofizmi, saj ne smemo pozabiti, da je bila Grčija klasična dožela sofizma. Seveda je tudi preziranje vsega Grškega na nasprotni strani marsikaj zakrivilo.

Izraz unija je Rusom odijozen, zato naj se rabi raje izraz zbliznanje obeh cerkva.

V delu zbliznanja, ki edino more privedi k praktičnim rezultatom za celokupno krščanstvo, p dogmatična vprašanja niso glavno, ampak glavno je, da bise Rusi priučili krščansk-socialnemu mišljenju in delu in da bi ruska cerkev začela delovati v javnem življenju, posebej na karitativnem polju; ker celo v tem oziru ruska cerkev do danes nič ne pomeni.

Priporočati se mora, da bi zapadni učenjaki, filozofi in teologi, študirali Vladimira Solovjeva, kajti tudi katoličani imamo malo tako globokih novejših filozofov, kot je on. Ra niem je največje zlo

v celi krščanski zgodovini ravno razkol. Če bi ne bilo razkola bi tudi protestantizma ne bilo. Razkol se ni izvršil radi dogmatičnih razlik, ampak zato ker so na vzhodu čisto drugače pojmovali nalogo krščanstva kot na zapadu. Na vzhodu se je izcimilo na podlagi helenskih idej naziranje, da je cerkev le nekaj državljanski urad in država vse; na zapadu pa je bila cerkev več od začetka univerzalna in posegala v vse panoge človeškega življenja in delovanja. Razkol v tem pojmovanju je nastopil že zdavnaj pred oficalnim razkolom. Papežev primat je čisto logična posledica zapadnega pojmovanja, Rusu pa je zelo zelo težko dokazati, da izvira primat iz bistva krščanske cerkve. Na Ruse zelo vpliva protestantska protipapeška propaganda. O papeštvu imajo naravnost navivne pojme. Nezmožnost še danes razumejo kot brezglednost. Zato pa jim ugaja vpliv naše cerkve na razvoj umetnosti.

Solovjev izvaja nekako takole: Če bi ne bilo razkola iz notranjih razlogov, kateremu je sledil končno formalistični dogmatični prepri, bi tudi protestantizma ne bilo. Protestantizem je pa naravna reakcija proti pretiranemu povdaranju univerzalnega pomena cerkve. To pa bi bilo nemogoče, ako bi bil takrat zapad imel svoj naravni korektiv v kršč. vzhodu.

(Dalje.)

di napram socialnim demokratom ni pomagala Nittijeva izjava, da se odlok o podražitvi kruha ne uveljavi, temveč predložil parlamentu. V seji od srede je Nitti naznanil zbornici, da vlada umika svoj odlok, obenem pa tudi izjavil, da podaja ostavko.

Francesco Saverio Nitti je šel in se najbrž ne vrne več.

Kdor je natančneje zasledoval dogodke zadnjih časov v Italiji in jih presojal nepristransko, bo priznal, da je Italija imela v Nittiju državnika, ki ni bil ravno širokopoleznih zasnov, prav gotovo pa mož, ki je zelo resno in trezno, brez onega pristno italijanskega samoveljstva, presojal dejanski položaj države, po tem samospoznavanju uravnaval državno politiko na zunaj in znotraj ter z odkrito besedo o bridki resnici skušal dovesti vročekrvne prenapeteže do spoznanja te resnice. Marsikaterikrat se mu je to tudi posrečilo, in reči je treba kar naravnost, da je ta njegova politika, zvezana tupačam z večjim in manjšim popuščanjem, napravljala v zunanjem svetu najboljši utisk in postajala za nasprotno stran, kakor v jadranskem vprašanju, precej nevarna. Orlandova in Sonninova trdovratna nepopustljivost je vodila Italijo od neuspeha do neuspeha, Nittijeva popuščajoče prilagodovanje dejanskim razmeram pa jo je dovedlo že tik pred končni uspeh, sicer ne tolik, kakor so leta 1915. sanjali o njem v Londonu, pač pa še vendar vedno večji ko ga je v resnici zaslužila s svojo nezmagano zmago. Najbrž se ne bi motil tisti, ki bi dejal, da bi bil Nittijev padec prišel za Jugoslavijo kmalu prepozno, ko bi nasprotno morala Italija le obžalovati, da so ji ga zrušili toliko prezgodaj. Za Nittijem prihaja Giolitti.

Danes, ko to pišem, novo ministristvo še ni sestavljeno, kajti Giolittiju se ne mudi. »Da se ne izgublja čas, se ne sme prehitovati,« je dejal, kakor sem citiral v začetku, te dni nekemu časnikarju, in posvetovanje s strankami se nadaljujejo. »Resitelj domovine«, kakor ga imenujejo sedaj njegovi prijatelji in nasprotniki, njega, ki so ga vse vojne stranke, ki vstopijo sedaj v njegovo vlado, vse do zadnjega razkričavale kot največjega »disfantišta«, izdajalca, si hoče ustvariti trdno podlago. Deslej si je zagotovil vstop druge najmočnejše stranke v zbornici, ljudske stranke, izjavili so se zanj liberalni demokrati in ravno tako tudi reformistiški socialisti in radikalci. Stranka obnove (»rinnovamento«) se je izjavila proti njemu, izvzemši posl. Alessija, ki najbrž sprejme kako listino. Socialni demokrati ostanejo v opoziciji, in sicer najstrožje. Ljudsko stranko (Partito popolare) si je pridobil Giolitti z zagotovitvijo, da bo svoboda pouka tvorila eno glavnih točk njegovega programa, za ostale pa obeta njegov program socialne in finančne reforme na znotraj, uveljavljanje vojnih ciljev in mednarodno pozimljenje pa na zunaj. Giolitti, ki je bil odločno nasproten vojni, se postavlja na stališče, da je sedaj, ko je že prišlo do vojne in je ta vojna dovojevana s tako velikanskimi žrtvami, treba tudi spraviti pod streho sadove vojne in te sadove da zagotavlja Italiji — londonski dogovor. Tako vsaj se čita po italijanskem časopisu, in trditev bo morda tudi odgovarjala Giolittijevim namenom, kar se da sklepati s precejšnjo gotovostjo iz dejstva, da je povabil Sonnina, naj pride v Rim v svrhu porazgovora o politiki, ki jo je vodil tekoni štirih vojnih let.

S takim programom bi torej Giolitti stopil pred italijanski parlament, s programom, ki bi na zunaj vračal Italijo v jesen leta 1918., na znotraj pa skušal zaceliti rane, ki jih je državi zasekala vojna. Ali se posreči staremu lisjaku, kar se ni posrečilo njegovim prednikom? Politika londonskega dogovora, ali se ni pokazalo tekoni poldrugega leta, da je neizvedljiva? Ali bi država prenesla stresa, ki bi bili posledica take politike? In kako naj ozdravi država na znotraj, če bi morala prenašati vedno nove udarce od zunaj? Odgovor na to ni lahek, in vse kaže, da tudi v Giolittiju še ni vstal Italiji Odrivenik.

Kršč. soc. delavstvo na Koroškem.

Ljubljana, 14. junija. Včeraj se je ob Vrbskem jezeru vršilo slavlje kršč. socialnih delavskih organizacij. S posebnim vladom se je pripeljalo v Vetrinj nad 1500 deležencev iz Ljubljane, Gorenjske in Koroške. Na Vetrinjski postaji so se sprejeli pridružile tudi stotine koroškega slovenskega delavstva, ki je došlo peš na lavnost. Celo skupine iz Spodnje Koroške so došle.

Veličasten je bil sprevod proti Vetrinju. Dve godbi: vevška na čelu, Kranjska gasilska v sredini sta igrali. Velikanska množica ljudstva je zagrnjala ceste in ob zvokih godbe korakala v Vetrinj, kjer ni se imela vršiti sveta maša na prostem. Pred dohodom v Vetrinj pa je začelo delevati, na kar so razdrli že postavljeni oltar

in se je sv. maša morala vršiti v cerkvi, ki je bila mnogo premajhna. Pri sv. maši je prekrano pel pevski zbor P. Z. Ljubljana. Ker je bilo v programu določeno, da bo sv. maša na prostem in po maši takoj slavnost na istem prostoru, se je vsled dežja moral preložiti shod, ki se je vršil popolne ob Vrbskem jezeru ob ogromni udeležbi domačega ljudstva in zunanjih udeležencev. Glasovi godb, salezijanske, vevške in Kranjske so doneli čez jezero na avstrijsko stran. Pevska Zveza Ljubljana je podala več koncertnih točk, ki so žele veliko priznanje. Prav posebno pa je množica pozdravljala krasno petje moškega zbora naših borovelskih delavcev, ki so prepevali koroške narodne pesmi na način, kakor jih nismo slišali pri nas še pri nobenem koncertu.

Na zborovanju so govorili: Fr. Sušnik, Ivan Gostinčar, Kremžar in Žužek.

Zborovanje je izzvenelo v zahtevo, da se bori slovenski koroški delavec proti nemškemu kapitalizmu, ki zaslužuje koroško slovensko ljudstvo, bori se proti nemškemu imperializmu, da hoče z nemškim ljudstvom mir in spravo. Ob viharnem odobravanju so zborovalci izjavili, da je tudi doslej nosil vse breme narodnega in socialnega osvobodilnega boja na Koroškem krščanski delavec v družbi krščanskega kmeta. Zbor je izjavil po ustih tisočeri zborovalcev, da je koroško slovensko delavno ljudstvo doma tu in onstran Vrbskega jezera do Gospe Svete, da drugo je le umetno potujeno, da se svojim pravicam ne odreče tu, da bo ob plebiscitu — ki ga smatramo za nepotrebne — pokazalo, da se svojih pravic ne odreče.

Ker se borimo za socialno in narodno pravičnost, zato izjavljamo, da je pravičnost, sprava in mir mogoče le na temelju krščanskih načel.

Utrujeni od dolge poti so se vračali udeleženci na svoje domove, a zadovoljni in polni odločne volje do dela.

I. jugoslovanski orlovski tabor v Mariboru.

Učiteljstvo na orlovskem taboru v Mariboru. Ob mariborskem orlovskem taboru pohiti Slomškova zveza skupno s hrvatskim katoliškim učiteljstvom v Slomškovo domovino, da svojemu vzoru izkaže ljubezen in spoštovanje in da javno manifestira svoje versko prepričanje. Spored učiteljskega zborovanja bo sledeči: 1. V petek, dne 30. julija, ob 10. uri dopoldne odhod iz Ljubljane. Izstop v Ponikvi. Izlet k Slomškovega domu. Govor: Slomšek naš vzor. Zvečer prihod v Maribor. 2. V soboto, dne 31. julija, ob 8. uri sv. maša v kapelici na Slomškovem grobu. Ob 9. uri slavnostno zborovanje v meščanski šoli: a) Slavnostni govor o 20 letnici Slomškove zveze, b) Temeljni krščanske vzgoje v luči znanosti, c) Hrvatski referat, d) Vzajemno delovanje Katehetskega društva in Slomškove zveze, e) Izlet. Zvečer koncert pevškega društva Ljubljana. 3. V nedeljo, dne 1. avgusta: Sodelovanje na orlovskem taboru. Zvečer odhod.

Pisarna krajevnega odbora za I. slovenski orlovski tabor bo poslovala od 15. junija v Mariboru, Koroška cesta 1, I. nadst. Nekaj dni bodo uradne za stranke samo od 11. do 12. in od 17. do 18., v kratkem pa bo pisarna uradovala tudi za stranke v že običajnem času dopoldne in popoldne. Opozarjamo, da naj se pošiljajo od zdaj vsi dopisi, ki so namenjeni odboru v Mariboru, edinele na pisarno in ne več na Tiskarno sv. Cirila. Kdor hoče kakih pismenih obvestil, naj po možnosti priloži vedno znamko za odgovor. Vsled ogromnega dela pa naj ne napravlja nihče pisarni nepotrebnih poslov, pač pa se naj vsakdo drži natančno navodil v časopisih, kjer bodo vsa razglašena vedno pravočasno in umevno.

Postavljanje slavnostnih tribun na Teznu pri Mariboru (pešhoda iz mesta 25 minut), kjer se bo vršila tečevadba I. slovenskega orlovskega tabora, se je pričelo v sredo 9. junija. Delo je prevzela Obrtna centrala in Ljubljani, ki ga mora dogotoviti do 25. julija t. l. Zaposlenih bo stalno vsak dan do 50 delavcev. Komisija, sestojča iz stavenikov, inženirjev in članov odbora za tabor, je določila v sredo prostor in ob pol 4. uri popoldne so bili zabiti prvi kolci. Prostor ima krasno lego. Ploškev, ki bo lepo ograjena, meri precej nad 31.500 kvadratnih metrov, ona za nastop tečevadcev pa sata 6241 kvadratnih metrov. Ko bo v par dneh prvo ograjenje postavljeno, bomo poročali o njih kaj več. Tako se bližamo vedno bolj in bolj uresničenju onih dni, ko naj zavalovijo po jugoslovanskem Mariboru zavedne krščanske organizacije čete iz vseh kulturnih strani sveta.

Essad paša umorjen.

LDU Pariz, 13. junija. (DunKU — Havas.) Neki albanski dijak je s svojo revolverskimi streloma usmrtil tukaj bivajo

čega voditelja albanskega odposlanstva Essad pašo.

LDU Pariz, 13. junija. (DunKU — Havas.) O atentatu na Essad pašo poročajo: Voditelj albanske delegacije je pravkar zapustil svoj hotel na Rue de Castellone, ko je skočil proti njemu mlad mož in nanj dvakrat ustrelil iz revolverja. Essad paša se je zgrudil. Takoj so ga prenesli v hotel, kjer je izdihnil. Atentatorja je prijel policijski agent in ga odvedel na policijski komisariat. Imenuje se Rusten Aveni, je 25 let star, albanski državljan in gojenec učiteljskega. Atentator izjavlja, da zločina ni izvršil s premišljenostjo, temveč, da se ga je v trenutku, ko je zagledal pred seboj albanskega diktatorja, polastila misel, da ga napade, ker se je spomnil muk, ki jih je povzročil Essad paša njegovi domovini.

Češka.

Bogosluzni jezik.

LDU Praga, 14. junija. Papež je z dekretom dovolil, da se pri petih mašah poje ponovitev evangeljske epistole v češkem jeziku. Poroke, pogrebi in krstje se smejo tudi vršiti v češkem jeziku. V samostanih in v božjepotnih cerkvah se sme vršiti služba božja in staroslovenskem jeziku. To pa samo na praznike: sv. Cirila in Metoda, sv. Vaclava, sv. Prokopa, sv. Ljudmile in sv. Janeza Nepomuka.

Spor med soc. demokrati in agrarci.

LDU Praga, 14. junija. (ČTU.) V ministrskem svetu je prišlo do konflikta med socialnimi demokrati in agrarci. Agrarci so zahtevali povišanja cen žitu, socialni demokrati pa so se potoževali za to, da plača diferenco država. Težje zahtevi socialnih demokratov pa so se uprli nesocialistični ministri, nakar so zahtevali socialni demokrati povišek dodatkov dohodninskega davka, ki naj bi bil 10kratnik, ker je razlika prevelika. Ker se ni dosegel sporazum, so agrarci zapustili ministrski svet. Agrarci so, po posebnih poročilih, podali demisijo.

Rusija.

Boljševiki zavzeli Kijev.

LDU Moskva, 14. junija. (Brezlično.) Frontno poročilo: Naše čete so zavzele mesto Kijev. Umikajoči se sovražnik je imel velike izgube. Pred izpraznitvijo mesta so razrušili vodovod, električno centralo in železniško postajo. Nekateri polki sovražnika so imeli v boju za Kijev zelo močne izgube. Osvojili smo 6 topov in več strojnih pušk.

LDU Berlin, 14. junija. (DunKU) Londonski listi javljajo: Po »Observeru« so Poljaki v petek izpraznili Kijev šele potem, ko jim je boljševiška konjenica nekaj kilometrov za Kijevom prekinila zvezo.

Nemčija.

Sestava vlade poverjena članu centruma.

LDU Berlin, 14. junija. (DunKU — Wolff.) Član centruma dr. Trimborn je na prošnjo državnega predsednika sprejel sestavo vlade.

Zborovanje soc. dem. stranke.

LDU Berlin, 14. junija. (DunKU) V pričetku večerajšnje skupne seje socialno-demokratske državnozbornske frakcije in vodstva stranke je govoril državni kancelar Müller o vzrokih neuspeha socialnih demokratov pri volitvah. Vzrok neuspehom so različni nepolitični momenti, zvišanje cene kruha in davčni odbitek pri delavskih plačah. Državni kancelar je zanikal vprašanje, ali se da doseči trdna večina, če se izključi nemško ljudsko stranko iz koalicije. Po razgovorih o stališču neodvisnih je govornik ugotovil potrebo, da se socialni demokrati branijo vstopiti v koalicijo. Državni predsednik bi moral vsakakor iz političnih razlogov vztrajati na svojem mestu, dokler bi mu bilo mogoče. Dejstvo, da bi v primeru sestave vlade brez socialistov mogla priti vojska v roke vlade, v kateri bi se ne nahajali socialisti, govorniku ne da veliko misliti. Nasprotno pa se vpraša, kaj bi bilo v primeru koalicije z nemško ljudsko stranko, s socializacijo premogovnikov in in z obdavčenjem na dobičke lastnikov premogovnikov. Nastopil je tudi govornik, ki se je izjavil za to, da se ostane v koaliciji. Drugi govorniki, med njimi minister David in pruski ministrski predsednik Braun, so to odklonili.

Avstrijska republika.

Pogajanja za novo vlado.

LDU Dunaj, 14. junija. (ČTU) Pogajanja glede razjasnitve vladne krize bodo trajala še nekaj dni. Vodstvom strank se je predlagalo, naj dosejana vlada vodi državne posle in statu demissionis do novih volitev. Ker so se izjavili vsi posiljenci, sestaviti parlamentaren kabinet, nameravajo sestaviti prehodni uradniški kabinet, kateremu bi načeloval ali pred-

sednik vrhovnega računskega dvora Beck ali pa bivši železniški minister dr. Bahans.

LDU Dunaj, 14. junija. (DunKU) Po listu »Neues Wiener Tagblatt« se ne odgodi plenarna seja narodne skupščine, ki je sklicana za jutri. V tej seji bo predsednik Seitz naznanil, da je koalicijsko ministristvo demisioniralo in da je dobilo poverilo, naj pod vodstvom dr. Rennerja vodi posle dalje. Ali preide narodna skupščina na to na dnevni red, še ni gotovo. Kakor se govori, predloži državni tajnik dr. Reisch v eni prihodnjih sej narodni skupščini provizorni proračun, ker poteče proračun 30. t. m.

Italija.

Vladna kriza.

LDU Rim, 13. junija. (DunKU) Kakor poročajo listi, bo Giolitti sestavil vlado, ki bo ostajala po večini iz intervencionistov.

LDU Rim, 13. junija. (DunKU — Stefani.) Ministrstvo še ni sestavljeno. Giolitti še vedno upa, da bo svojo listo jutri že lahko razglasil.

Amerika.

Harding — predsedniški kandidat.

LDU Chicago, 13. junija. (DunKU) Republikanski narodni konvent je z 692 glasovi postavil kot kandidata za predsedništvo senatorja iz Ohio Hardinga. Minister Hood je dobil 153 glasov, Lowden pa 11. Rezultat so sprejeli z velikim navdušenjem. Guverner iz Massachusettsa je bil designiran za podpredsednika.

Poseben mir z Nemčijo.

LDU New York, 14. junija. (Brezlično) Republikanski konvent v Chicagu se je izjavil v svojem delovnem programu za to, da se sklene z Nemčijo poseben mir.

Politične novice.

+ Kaj vse zahtevajo klerikalci. Pod tem naslovom prinaša »Slov. Narod« vest, češ, da zahteva Hrvatska pučka stranka v hrvatski vladi zase poverjenstvo za socialno skrbstvo. Narod se čudi nad »predrznostjo« mlade stranke, ki z mlado osvojevalno silo stopa na dan in si osvaja okraj za okrajem. Po njegovem mnenju ni mesta za to stranko v vladi. Zanj ne velja dejstvo, da je v Belgradu koalicijska vlada, v kateri je zastopana tudi Ljudska stranka. Vse drugače merilo je pa postavil »Slov. Narod« za Ljubljano. Tukaj reklamirajo demokrate malodane celo vlado zase. Neavtonomna poverjenstva — pet po številu — so zasedena z njihovimi ministri. Sedaj prihajajo še z nezasišano zahtevo, da se jim izroče vsa važnejša poverjenstva. Vprašali smo že, na podlagi katerega pravnega naslova si hočejo prilastiti tolikšno politično moč. Oni, ki poznajo moč posameznih strank, morajo ob teh zahtevah res z začudenjem vzklizniti: Kaj vse zahtevajo liberalci! Tudi koalicija ni noben pravni naslov, da bi se hvalisana stranka na račun druge brezmejno okoriščala in si z izsiljevanjem radomeščala politično moč, ki ji sicer vsled omejenega števila pristašev nikakor ne gre. V to pozo se sedaj postavlja naš liberalna stranka. Enkrat je dala SLS v dobri veri na lojalnost in strpljivost nasprotnikov in z oziranjem na res težaven zunanje-politični položaj prostovoljno svojo politično moč iz rok. Prepričala se je kmalu, da nasprotnih strank vojska ni prav nič naučila. Ostale so takšne, kakoršne so bile, v marsikaterem oziru so postale še nestrajnejše in predrznejše. Našo lojalnost so poplašali z nezasišano zahrbtnostjo, našo popustljivost so razglašali za slabost. SLS je sklenila svoje vrste v trd... falango. Nobena sila je ne bo podrla, najmanj pa naši gg. demokrati. Če pregledujemo moč te stranke, se moramo v resnici z začudenjem vprašati, kako je mogoče, da se povzpne od takih zahtev. Kar so imeli po deželi pristašev, jim je ušlo v Kmetijsko stranko, ki proglašča, da je samostojna. Liberalno delavstvo se je organiziralo v narodnosocialni stranki. Po mestih in trgih se je vsaj ustanavljala obrtna stranka, ki je tudi ušla v kmetijsko stranko. Ostanejo še mesta, o katerih tudi vemo, kako približno tam stoji. Tako stoji stvari. Toliko politične dalekovidnosti prisojamo tudi demokratskim politikom, da znajo preneniti prognozo za bodoče volitve. Naj bo že volivni red tak ali tak, tako visokega števila mandatov ne bodo več dosegli, kakor ga imajo sedaj. Koalicija še ni nikdar značila, da politična moč sploh ne pride v poštev. Koalicija ne znači brezpogojen dar nasprotni stranki. Če bi bilo to v navadi, ne razumemo, zakaj niso dali v Belgradu n. pr. slovenskim demokratom pet ali še več ministrskih portfeljev, ali Narodnemu klubu sedem? Demokratom povemo: Če bodo imeli drugo »začudenje« v Ljubljani, drugo pa zopet v Zagrebu, se bo rekonstrukcija pokrajinskih vlad še težje porajala kakor se sedaj poraja.

Velika skrb za vero. Notorični svobodomiselniki okoli glasila liberalnih mladincev razodevajo v zadnjem času silno skrb za vero. Iz same skrbi do vere in živahnega verskega življenja so prišli tudi na misel, da je treba v interesu verske misli vpeljati tudi kanceliparagraf. Le berite, pa boste videli. Tudi Bismarck n. pr. je tedaj, ko je stopil v odkrit boj s Cerkvijo vpeljal iz same ljubezni do vere in Cerkve ta zakon. Kako bi bilo mogoče, da ga naši svobodomiselniki v svoji omejenosti ne bi posnemali. Po njihovem priporočilu bi bilo tudi najboljšje, da bi verniki, ta bič, ki ga spletajo zanje, ponižno poljubljali, oziroma da bi poslanci ljudske estranke za ta paragraf glasovali. Pa pustimo šalo na stran. Dejstvo je, da hočejo svobodomiselniki s tem paragrafom napraviti prvi izpad in napad na Cerkev. Njim gre za to, kako bi dobili kak gnjetljiv paragraf v roko, ki bi ga mogli tako sukati in presukati, da bi ga uporabljali proti vsem njim neljubim duhovnikom. Za to jim gre. Duhovnikom hočejo vzeti vsako možnost, da bi pokazali na ateistična protiverska ali protikatoliška načela, ki se skrivajo, oziroma ki so metafizična podlaga naših takozvanih demokratičnih ali socialističnih strank. Kadar bi opozoril kak duhovnik z mesta, od koder je njegova dolžnost, na to opozarjati vernike, bodo privlekli ta paragraf, češ, da govori duhovnik politični govor in izrablja vero v politične namene. V tem je konjsko kopito in bistvo stvari. Sicer se pa gg. demokrati zelo motite: Nimate dovolj ječ, s katerimi bi prestrašili duhovnike, da ne bi vršili svoje dolžnosti. Ironija je v tem, da morate vi, »značajni« moške, igrati najbolj bedasto hinavščino. Če ste moške, povajate: Mi stojimo na liberalnem, materialističnem, agnostičnem svetovnem nazoru, to hočemo uveljaviti tudi v javnem življenju. En pripomoček v dosegu našega cilja je tudi kanceliparagraf. Sedaj moramo pa gledati očite svobodomiselnice, brezverce, indiferentiste, ki skušajo v svoji borniranosti in neznačajnosti svet prepričati, da se potijo za svetost vere.

Slovensko učiteljsvo v zasedenem ozemlju in komunizem. Pred kratkim je imelo tolminsko učiteljsko društvo zborovanje, kjer se je po daljši debati izjavilo za komunizem, oziroma z enim glasom večine pristopilo v delavsko zbornico. Slovensko učiteljsvo za Istro pa se je dne 6. maja izjavilo za pristop v delavsko zbornico z 29 glasovi in le trije so bili proti.

Kriza v Nemški Avstriji. Boj med socialisti in kršč. socialci, ki so skupaj tvorili koalicijsko vlado, je trajal dolgo časa. Socialisti so do skrajnosti izrabljali svojo pozicijo v vladi. Ne da se sicer tajiti, da sta imeli obe stranki zelo težavno stališče. Finance so brezupne, prehranjevalne razmere že davno neznosne. Pri najboljši volji nista mogli obe stranki na razvalinah nekdanjega dovolj močnega gospodarskega stanja sezidati nove zgradbe. Poleg tega razburjajo tudi različna naziranja v ustavnih vprašanjih javno mnenje. Socialisti so centralisti, kršč. socialisti pa veliki večini zaogovarjajo samostojnost dežela. Narodna skupščina bi morala rešiti ustavno in financo vprašanje. Socialisti hočejo rešiti državo finančnega polama z oddajo premoženja. Tudi kršč. socialci so za oddajo premoženja, zahtevali so pa iunctim med oddajo premoženja in rešitvijo ustavnega vprašanja. Temu so se pa socialisti upirali. Mobilizirali so oboji javno mnenje in zanesli veliko agitacijo med ljudske mase. Razpoka med obema koalicijskima strankama je postajala vedno večja. Dno je pa izbilo povelje državnega tajnika za ljudsko brambo, dr. Deutscha, s katerim se odreja volitev vojaških svetov pri vseh inštancah ljudske brambe. Naravno je, da so se krščanski socialci ustrašili strankarske oborožene sile in so nastopili proti temu. Koalicija je razpadla. Socialisti zahtevajo volitve. Volitve na stvari ne bi mnogo izpremenile. Glavno glasilo socialistov je veselo, da so se socialisti izmuznili iz vlade in bi imeli za eventualne volitve proste roke. S škodoželjnostjo poudarja, da sedaj meščanske stranke prevzamejo vlado in ozdravijo zavožene razmere. Prepričali so se, da je boljše biti v opoziciji in kritizirati, ko na vladi in pozitivno ustvarjati. Kakor stvari stoje, bi bila koalicija z Vsenemci mrtva. Obe koalicijski strankama ne bo drugega kazalo kakor da se znova dogovorita in ustvarita novo koalicijo.

Dnevne novice.

— Predsednik deželne vlade dr. Brejc se je odpeljal sinoči v Belgrad, da se dogovori glede sprejema Nj. Vis. prestolonaslednika Aleksandra v Ljubljani.

— Podržavljenje trgovske šole v Ljubljani. Bivši deželni odbor kranjski je ustanovil leta 1908 Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani, ki je obsegala v začetku deški oddelek in Zadržno šolo ter se je leta 1913 toliko razširila, da se ji je priključil tudi dekliški oddelek. Absolventice in ab-

solventinje šole so dokazali v svojih praktičnih poklicih, da dosega šola docela svoj namen. Zanimanje za šolo je od leta do leta večje, ker se je javnost prepričala, da prihaja iz šole za prakso dobro poraben naraščaj. V tekočem šolskem letu obsega šola 7 razredov z 260 učenci in učenkami. Šola je vzdrževala dežela Kranjska. Ker je prešla uprava bivše dežele Kranjske v državno upravo, je prevzela država v budžetnem letom 1920/1921 tudi Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani v svojo upravo ter jo je izpremenila v Državno dvorazredno trgovsko šolo. Pridržala je vse dosedanje učiteljske moči in je izročila vodstvo dosedanjemu ravnatelju Josipu Gogalu.

— Vpisovanje v pripravljani razred in I. letnik deškega in dekliškega oddelka Državne dvorazredne trgovske šole v Ljubljani bo 6., 7. in 8. julija t. l. od 8. do 12. ure. V pripravljani razred se sprejemajo le učenci, ki so dovršili šesti razred ali oddelek ljudske šole ali II. razred srednje šole ali I. razred triletne ozir. II. razred štiriletno meščanske šole ali popolno meščansko šolo in so stari vsaj 13 let. Za pripravljani razred ni sprejemnih izpitov. V prvi letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili IV. razred srednje šole ali popolno meščansko šolo ali pripravljani razred dvorazredne trgovske šole in so stari vsaj 14 let. Za te ni sprejemnega izpita. Poleg teh se sprejemajo v I. letnik tudi tisti učenci in učenke, ki so dobili v IV. razredu srednje šole v napredu drugi red, ali tisti, ki so dovršili III. razred srednje šole ali VIII. razred ljudske šole ali predzadnji razred meščanske šole, ako so stari vsaj 14 let in napravijo sprejemni izpit iz slovenščine, nemščine, računstva, geometrije, prirodopisja, zemljepisja in fizike. Pri izkušnji se zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobe učenci v pripravljalnem razredu. Vpisovanje v II. deški in dekliški letnik se vrši 5. julija od 8. do 12. ure in v začetku šolskega leta. Vstopnina je 10 kron, prispevek k učilom pa 20 kron. K vpisovanju je prinesiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Vpisuje se lahko tudi pismenim potom. Vsa nadaljnja pojasnila daje ravnateljstvo zavoda.

Ravnateljstvo.
— **Dijaška in ljudska kuhinja v Ljubljani** vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v četrtek, 24. junija ob 5. uri popoldne v Jugoslovanski tiskarni v I. nadstropju. V torek 22. junija bo ob isti uri odborova seja. Te dni razpošiljamo položnice za plačevanje članarine. Za duhovnike smo položnice priložili »Škotsijskemu Listu«, za ljubljanske člane pa »Slovencu«, s čimer društvu prihranimo nekaj stroškov, za kar se upravištvu obeh listov zahvaljujemo. — Članarina za redne člane znaša najmanj 4 krome na leto. Ker se pa danes za 4 krome kupi jako malo živil, prosimo, da se članji po možnosti dvignejo nad ta minimum ter po svojih močeh pošljejo kaj več. Sicer pa bomo hvaležni tudi za najmanjši dar, ki ga prejmemo; le ne uporabljena naj ne ostane nobena položnica. — Odbor.

— **Društvo jugoslovanskih novinarjev** vabi vse svoje člane k važnemu razgovoru, ki bo v sredo 16. t. m. popoldne ob 3. v uredniških prostorih »Slov. Naroda«. Polnoštevilna udeležba je nujno potrebna!

— **Gospodarska banka v Ljubljani.** — Ustanovni občni zbor Gospodarske banke bo v ponedeljek 21. junija 1920 ob 10. uri v srebrni dvorani hotela Union v Ljubljani. Občnega zbora se smejo v smislu § 14. pravil udeležiti oni delničarji, ki so položili pri Zadržni zvezi v Ljubljani osem dni pred zborovanjem vsaj pet delnic, oziroma začasno potrdilo za pet delnic.

Ljubljanske novice.

lj Povratek češkoslovaške armade. — Včeraj se je ob 1/2 na 2 popoldne pripeljal poveljnik češkoslovaških legionarjev general Syrový s svojim štabom v Ljubljano. Na glavnem kolodvoru je general izstopil. Pozdravili so ga v imenu češkoslovaške republike generalni konzul dr. Beneš in konzul Vondráček; za deželnega predsednika vladni tajnik dr. Logar, za dravsko divizijsko poveljstvo polkovnik Pollak, za mestno občino ljubljanskega ravnatelj magistratnih uradov dr. Zarnik in v imenu v Ljubljani bivajočih Čehov nadsvetnik Bloudek. Svirala je češkoslovaška godba. Vlak je stal v Ljubljani 20 minut in se odpeljal nato proti Celju. Iz Vladivostoka v Ljubljano se je vozil general s svojim štabom 47 dni. V Trstu delajo prevozu češkoslovaških legionarjev skozi zasedeno ozemlje velike ovire italijanski komunistični železničarji, kateri izjavljajo da jih ne bodo vozili, ker so se borili proti boljševikom. Zato korakajo češkoslovaške čete peš proti Logatcu.

lj »Deseti brat«, narodna igra s petjem se bo uprizorila na Ljudskem odru v nedeljo točno ob 8. zvečer. Opozarjamo na to predstavo že danes. Vstopnice se bodo dobile v kratkem času v predprodaji. Kdor hoče obiskati predstavo, naj si jih preskrbi pravočasno.

lj Šentpetersko prosvetno društvo je preložilo izlet, ki ga je nameravalo prire-

čiti dne 20. VI. na Vrhniko, na poznejši čas.

lj Sestanek pripravljalnega odbora za evtični dan za Koroško se vrši v torek 15. t. m. ob 20. uri (8. uri) v mestni posve-tovalnici. Vsi, ki vam je pri srcu usoda Korotana ste naprošeni, da se udeležite tega važnega sestanka. Posebno cenj. dame.

lj Draženje mesa. Ker so prodajali te-lečje meso po 24 K kilo, so bili obsojeni štirje mesarji vsak na 1 teden zapora.

lj Ker sta veržili s tobakom, sta bili prijeti Antonija Perko in Matilda Štrukelj.

Najnovejša poročila.

REGENT V ZAGREBU IN LJUBLJANI.

Zagreb, 14. junija. Kakor doznavamo, bo regent prestolonaslednik prišel v Zagreb v torek 22. t. m. Spremljali ga bodo ministrski predsednik dr. Vesnić in po en minister Narodnega kluba in demokratske zajednice. Od Narodnega kluba ga bo spremljal minister dr. Dinkovič, od demokratske zajednice brčkone minister Krizman. Regent bo v soboto odpotoval v Ljubljano, kjer ostane dva dni, nakar se vrne v Zagreb, kjer bo ostal dalje časa.

KANCELIPARAGRAF.

Belgrad, 15. jun. Demokratska stran-ka se še ni končno odločila, ali naj stavi tudi v specielni debati predlog o »kanceliparagrafu«.

Belgrad, 15. junija. Na današnji seji narodnega predstavništva je govoril v generalni debati o volivnem zakonu v imenu Jugoslovanskega kluba dr. Velimir Deželič. Naglašal je, da je predloženi volivni zakon mučen kompromis med parlamentarnimi strankami. Akoravno znači korak naprej, vendar pa zaostaja daleč za onim, kar zahteva v tem pogledu ljudska stranka. V svojem govoru se je v prvi vrsti protivil proti uvedbi kvalificiranih poslancev v volivnih okrajih, ki imajo nad 140.000 volivcev, medtem ko jih do-bijo okrajji pod 140.000 volivcev v dar in vračuna tako število poslancev, ki bi jih ti okrajji drugače ne bi imeli. Povdarjal je, da bi se morala izpolniti nezasedena poslanska mesta s preostanki količnika. Največjo napako pa vidi Jugoslovanski klub v tem, ker ne daje volivni zakon glasovalne pravice ženam, ki jo zaslužijo po svojem socialnem položaju. Onim, ki imajo opcijsko pravico, naj se da volivna pravica, ako pred volitvijo polože izjavo, da se nočejo te opcijske pravice poslužiti za tujo državo, ker bi se jih v nasprotnem slučaju disponiralo proti nam. Demokratska stranka bi rada vtihotapila kanceliparagraf. Tozadevni predlog je tako stiliziran, da bi uresničen gotovo povzročil zlorabo in da bi taka določba služila demokratu edino le v strankarske agitacijske svrhe. Bismarckov zakon je cerkvi prepovedal, vršiti svojo etično dolžnost. S takim poizkusom pri nas bi došlo do kulturnega boja, kar bi spravilo odnošaje med državo in Cerkvijo v neljub položaj. Orožniki bi morali v tem slučaju asistirati vsaki veroizpovedi in pridigi, mesto da bi vršili svojo pravo službo, boj proti vtihotapcem, verižnikom in zakotnim trgovcem. Koncem svojega govora je naglašal dr. Deželič kulturno delo duhovništva in povdarjal slabe posledice, ki bi jih mogla vzbuditi taka določba v plebiscitnem ozemlju, kjer bi dobili naši narodni nasprotniki močno orožje za svojo agitacijo s trditvijo, da katoličani v Jugoslaviji nima-jo svobode. Ako bo ta predlog vzak-njen, ga bo narod sam zavrgel. Vtis govora dr. Deželiča je bil vsestranski.

Belgrad, 14. junija. Da so se demok-rati zavzeli za uvedbo takozvanega kanceliparagrafa sta kriva v veliki meri demokratska poslanca duhovnika dr. Vuković in Biankini, ki sta na neki seji demokratske zajednice vprašana po svojem mnenju izjavila, da se popolnoma strinjata s tozadevnim predlogom. Ta izjava je sedaj močan argument v rokah demokratov.

PROTIČ IN »VELIKA SRBIJA«.

Belgrad, 14. junija. Danes popoldne je po končani generalni debati o volivnem zakonu govoril minister za konstituante Stojan Protič in repliciral na izjave posameznih govornikov zlasti posl. Živku Bertiču, ki je izjavil, da radikalna stranka nima programa in da se zavzema za Veliko Srbijo. Minister Protič je izjavil, da je radikalna stranka imela vedno program in da brez nje ne bi bilo tudi sedanjega narodnega predstavništva. Kar se tiče Velike Srbije, bi jo mogla radikalna stranka dobiti, kadar bi hotela, toda zahtevala je zedinjenje vsega našega troimenskega naroda in je v tem zmislu evolucionirala svoj program. Protičev govor je vzbudil v vsej zbornici velik vtis, ki se mu tudi demok-rati niso mogli izogniti.

BURNI PRIZORI V PARLAMENTU.

Belgrad, 14. junija. Povodom govora posl. dr. Deželiča je došlo v parlamentu do burnih prizorov. Demokrati so hoteli z vso silo prepričati nadaljni govor. V tem oziru so se zlasti odlikovali demokratski

poslanci Wilder, Rojc, Vaso Pribičević in Agetonovič. Ko je neki član Jugoslovanskega kluba očital posl. Wilderju, da je za vojne častil Franca Josipa in hvalil avstrijsko vojsko, je poizkušal posl. Wilder z rokami in nogami dokazati svoje jugoslovanstvo. Radi burnih prizorov je hotel predsednik prekiniti sejo.

JUGOSLOVANSKI KLUB.

Belgrad, 14. junija. Danes popoldne se je vršila seja Jugoslovanskega kluba, na kateri se je razpravljalo o političnem položaju in o stališču kluba napram volivnemu zakonu. Sprejeli so se sklepi, ki se tičejo stališča kluba v specielni debati o volivnem zakonu.

STALIŠČE RADIKALOEVI.

Belgrad, 14. junija. Danes ob 3. pop. je imel radikalni klub sejo, na kateri se je razpravljalo o kanceliparagrafu in o političnem položaju. Radikalni klub se je prepričal, da se demokrati zavzemajo za to določbo edino radi tega, da bi razbili parlamentarno zajednico. Medtem ko so bili demokrati sami na vladi, niso predložili kanceliparagrafa, sedaj pa, ko je koncentracijski kabinet, hočejo povzročiti razdor.

Belgrad, 14. junija. Minister za Konstituante je v svojem današnjem govoru naglašal, da je proti kanceliparagrafu, ker bi radi tega moglo priti v parlamentu do novih burnih prizorov, kot so to dokazali dogodki današnje seje in kar bi le ogrožalo nadaljnje pozitivno delo. Razen tega je to vprašanje zelo delikatnega značaja, ker so odvisni od tega vprašanja dobri odnošaji med Cerkvijo in državo. Ta določba tudi ni potrebna, ker se medtem sestavlja tudi kazenski zakon, ki se temeljito pretresa. Radi tega upa, da demokrati ne bodo vztrajali na svojem predlogu.

NARODNI KLUB IN ŽENSKA VOLIVNA PRAVICA.

Belgrad, 14. junija. Na današnji dopoldanski seji narodnega predstavništva je izjavil posl. dr. Polić v imenu Narodnega kluba, da je sicer njegov klub principijelno za žensko volivno pravico, a da sedaj še ni čas, da bi dobile ženske volivno pravico. Medtem pa je dr. Polić zahteval, naj dobe židje volivno pravico.

UČITELJI IN VOLIVNI ZAKON.

Belgrad, 14. junija. Zdi se, da bo načrt volivnega zakona v specielni debati v toliko izpremenjen, da učiteljem v slučaju izvolitve ne bo treba odreči se svoji službi, kakor je to predvideno v načrtu.

ŽELEZNIČARSKO GIBANJE.

Zagreb, 14. junija. V soboto so bili po nalogu ministrstva odpuščeni iz delavnice državnih železnice 4 delavci zaradi pregreškov za železničarske stavke. Radi tega so ostali delavci ustavili delo.

STJEPAN RADIČ.

Zagreb, 14. Stjepan Radič je vložil na banski stol pritožbo proti sklepu sodišča, da mora še nadalje ostati v preiskovalnem zaporu. Radi tega so se vsi sodni spisi odstopili banskemu stolu, ki ima izreči v tem pogledu končno razsodbo. Z ozirom na to je odgodena sodna razprava proti Radiču na 8. julij.

PROTIREVOLUCIJA NA RUSKEM?

Pariz, 14. junija. Brezžična postaja v Vladivostoku je dobila brezžični brzojav, da je v Moskvi izbruhnila protirevolucija. Brzojavka poroča, da je Trocki umorjen, Ljening pa da je pobegnil. Brusilov je sestavil novo vlado. Francoske brezžične postaje o tem še niso dobile nobenega poročila, pač pa dobivajo že več dni iz Moskve nerazumljive brezžične brzojavke.

LDU Pariz, 14. junija. (DunkU) »Petit Journal« poroča iz Londona, da tja ni dospela nobena uradna potrditev vesti o protirevoluciji na Ruskem. Tudi Krassin ni dobil o tem nobenih poročil.

BORZA.

LDU Zagreb, 14. junija. Devize: Berlin 0—258, Italija 455—520, London 320—360, Newyork 0—89, Pariz 630—670, Praga 220—225, Svica 0—1700, Dunaj 57.5—58, Valute: Dolarji 80—82, avstrijske krome 56—57, rublji 150—155, napoleonod 295—308, nemške marke 245—252, ru-munski leji 210—212, italijanske lire 450—520, bolgarski levi 0—180, turške lire 0—345, angleški funti 0—360, češkoslovaške krome 230—240, soverign 0—335.

Prosveta.

pr Občni zbor »Slovenske Matic« za 1918. in 19. leto se je vršil v nedeljo 13. t. m. ob 10. dopoldne v magistratni dvorani. Ko se je zbralo zadostno število članov, je otvoril predsednik dr. Ivan Tavčar zborovanje. V nagovoru na zborovalce je zlasti poudaril, da se je Matica srečno in pravočasno iznebila vojnih posojil, katera ji je napravila bivša Avstrija in ki so ji pretela s pogubo. Vzrok pietelega izdajanja Maticinih knjig je v povojnih časih zaradi nenavadno visokih cen papirja in tiska vsakemu članu umeven. Odbor je v zadnjem času premišljal, kako bi se Matica preosnovala. Mislijo se je tudi, naj bi nastala

iz nje slovenska akademija, vendar je bila odločitev odbora taka, da se spremene matična pravila, o čemer bodo navzoči gospodje zborovalci takoj sklepali.

Poročilo prisotnega, a bolnega tajnika Milana Puglja čita podpredsednik dr. Janko Šlebing. Poročilo opisuje delovanje Matice Slovenske tekom zadnjih dveh društvenih let. Sedanjí odbor je bil sestavljen iz svojih članov mnogo odsekov, katerih večina ni prišla do delovanja. Vidi se, da je imel odbor pred očmi zlasti znanstveno delovanje. Težkoče s tiskom so bile velike, zato za leto 1919 namenjena publikacija: prevod Dostojevskega romana »Idiot« do danes še ni mogla iziti. Zemljevid Slovenskega ozemlja se še nahaja v vojaško geografskem zavodu na Dunaju, kjer je ob izbruhu vojne obšel, da si je do malega dovršen. Na predlog leposlovnih krogov se je pričel baviti odbor s spremembo pravil, ki obstoja glavno v tem, da Matica svoje delovanje razširi in sicer v tem smislu, da bi izdajala poleg rednih tudi izredne publikacije. Ta izdaja bi bila v glavnem omejena na leposlovje in umetniško obdelano poljudno znanstvo. Bodoči odbor, ki naj bi se zmanjšal, da bi tako lažje in uspešneje deloval bo mislil tudi na lastno knjižno, tiskarno in književnico.

Blagajnik profesor Fran Jeran poroča o Matičnem premoženju in prometu v letih 1918 in 19. Matično denarno stanje je ugodno,

dasi za današnje razmere majhno. V imenu preglednikov računov javi uradnik mesne hranilnice Ivan Hiter, da so vsi računi v najlepšem redu, zato naj jih občni zbor odobri, obenem predlaga zahvalo matičnemu književodji mestnemu nadrevidentu Ribardu Svetliču. Občni zbor potrди oba predloga.

Sledi načrt za spremembo pravil, ki se v vseh glavnih točkah in le z nekaterimi malimi pristavki sprejme. Po novih pravilih bo v odboru le dvajset odbornikov mesto današnjih štiridesetih in od teh dvajsetih mora biti najmanj šestnajst književnikov. Delovanje Matično se razširi iz izrednih publikacijami, s knjižno in eventualno tiskarno. Volitve se spremene v toliko, da bodo volili v bodoče le navzoči člani in sicer tisti, ki so plačevali udnino vsaj zadnja tri leta za povrstjo.

Matična pisarna bo predložila spremembo pravila vladi. Ko jih ta odobri, skliče sedanji odbor izredni občni zbor, ki bo volil dvajset novih odbornikov.

Predsednik zahvali navzoče za udeležbo in zaključí skupščino.

pr Popravek. V poročilu o koncertu koroške mladine se mora stavek, ki se prične v 17. vrsti, glasil: »Učenci so peli breze not in takorekoč viseli na energičnem dirigiranju g. pevovodje, kar je naravno najboljši vtis.«

Orlovski vestnik.

Orlovska prireditel v Rajhenburgu je preložena na nedeljo 4. julija 1920. Celo Posavje se pripravlja, da prireditel polnoštevino poseti iz Zagreba se javlja velika udeležba zastopnikov omladinskih društev.

Turistika in sport.

S. K. Ilirija vabi vse svoje člane, ki so se svoječasnó priglasili Lawn-tenis sekciji na sestanek, kateri se bo vršil v torek 15. t. m. točno ob 19. uri v mestni posvetovalnici na magistratu. Ker se bo na sestanku sestavilo partije, kakor tudi določilo ure trainingu, se prosi polnoštevilo udeležbe.

Za tretjo vožno dirko, ki se vrši v nedeljo 20. junija na vojaškem vežbališču v Ljubljani, se urejuje tir popolnoma na novo. Odgovarjal bo v kratkem vsem zahtevam in potrebam. Prijavljeni konji se pridno vežbajo (trenirajo). Moralo pa bi se

posvetiti več pozornosti in truda tudi treningu konj-dirkačev, ki se udeležo četrt (galopne) dirke na dan 29. junija. Posebno se opozarja na potrebo, privaditi konje na skakanje čez navadne 60 do 80 cm visoke zapreke iz šibja. Konji, ki dobro in radi skačejo, imajo veliko večje izgleda na zmago kakor konji, katere mora jezdec voditi z muko in silo preko vsake zapreke. V tem oziru se vsak trud in predhodno delo obilo poplača. (k)

Nogometne tekme 12. in 13. junija. Dne 12. junija »Sparta«, Ljubljana : »Svoboda«, Ljubljana 1 : 1 (1 : 0). Enakovredna nasprotnika. Oba kluba gojita še zelo primitiven football, imata pa nekaj dobrih posameznikov. — Sodnik g. Betetto. — 13. junija. »Ilirija« rezerva : »Slavija«, Zagreb 2 : 2 (2 : 1). Oster tempo. Zagrebčani so svojo telesno premoč mestoma preveč poudarjali. V prvi polovici igre »Ilirija« boljša, v drugi polovici v nalahki premoči »Slavija«. Koti 6 : 3 v prid »Ilirije«. — Sodnik g. Hrast. — S. V., Celje : »Herta«, Maribor 3 : 3. Prvenstvena tekma.

Grlica udomačena je pribežala v stanovanje in Simon Gregorčičevi ulici št. 11 pritličje, kjer jo lastnik lahko nazaj dobi.

Ne morete spati? Niti delati? Imate nervozne bolečine? Občutek zadovoljstva doprine Vam Fellerjev pravi Elza-fluid, 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K.

Trpite na počasni prebavi? Zaprtili? To zlo se odstrani s pravimi Fellerjevimi Elza kroglicami, 6 školjic 18 K. — Zelodec okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 15 K. — Omot in poštnina posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza trg št. 134, Hrv. D

V soboto 12. junija ob 3. uri popoldne se je preselila iz doline solz in trpljenja naša blaga mati, ozir. stara mati, gospa **Terezija Kredar.**

Pogreb se je vršil dne 14. junija ob 6. uri zjutraj; iz hiše žalosti poleg sv. Roka na pokopališču v St. Vidu pri Zatičini.

Ob tej priliki izrekamo najpričnejšo zahvalo vsem udeležencem pogreba, kakor tudi onim, ki so ji lajšali trpljenje za časa bolezní. Posebno zahvalno smo dolžni še prečastiti duhovščini iz St. Vida, za tolažilne obiske in naklonjenost pri zadnjem spremstvu.

Zalnoča rodbina Kredar.

Prispevajte za sklad S. L. S.

Svilena ruta se je izgubila v nedeljo zvečer pri vstopu na vlak na postaji Vetrinje. Pošteni najditelj naj jo pošlje proti primerni nagradi na naslov: **Marijana Dermastja, Spodnje Pirniče, St. Vid nad Ljubljano.**

Orlovski kroj, dobro ohranjen se zamenja za dobro obleko srednje postave. Naslov pove iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 2347.

Deklica za vsa dela, poštna, ki zna kuhati navadne jedi, se išče. Začetna plača 160 K. **Bošnjakovič, Zagreb, Vinogradska cesta št. 8. I. nadst.**

Vrtnar izurjen v sadjarstvu in zelenjadarstvu se sprejme v stalno službo. Gospodarstvo graščine **Impolca, p. Radna na Dolenjskem.**

Vino pelinkovec (Vermut) jako dobre kakovosti po primerni ceni priporoča veletrgovina vina **Barbič & Radonič, Novi Vodmat, v hiši g. Lapsjane.**

Naprodaj je posestvo tik Ljubljane pripravno za vsako obrt ali industrijo. Poizve se pri Val. Bettelino Rožna dolina št. 289.

Ročke pločevinaste kangle za mast ali med ima na razpolago Zadruga centrala, Ljubljana, Miklošičeva ulica, 8.

Službo skladiščnika predelavca ali inkasanta išče mlad mož, ki lahko položi kavčijo. Ponudbe prosi **Joško Poljšič Dunajska c. 47. Ljubljana.**

Zidarji se sprejmejo v stalno delo. Zglasiti se je pri **Jak. Vodopec, zid. mojster Zagorje ob Savi.**

Ponudimo takoj dobavljivo postavljeno v **NOVI SAD**

- 1 vagon kristal. boraksa
- 1/2 vagona kromo-galuna
- 2 vagona modre galice 99%
- 1 vagon kolomaza 1 tekoči

Papir za cigarete! Abadie, Samum, Golub, Ottoman, ter vsakovrstne stročnice in pečatni vosek, oddaja na debelo **Uranus-papirnica Ljubljana, Mestni trg 11.**

Posestvo 100—150 oralov (travnike, njive, gozde, vinograd) s hišnim in gospodarskim poslopjem kupujem. Cenjene ponudbe z naznakom položaja, cene in ostalega opisa do konca tega meseca na naslov **Zagreb, poste resttante Loučar.**

Delavce za kletarsko delo sprejme takoj tvrdka **Franc Čuček & Cie v Ptuj.** Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru.

Išče stanovanje se z dvema sobama, eventualno se kupi **vila ali hiša**, seveda v Ljubljani. Ponudbe sprejema upravníštvo »Slovenca« pod št. 2355.

Proda se vsled družinskih razmer v lepem, prometnem kraju lepa bolj nova **enonadstropna hiša** s tremi stanovanji, malim vrtičkom pripravna tudi za vsako obrt, in nekaj gozda. Cena 150.000 K. Ponudbe je staviti na upravo tega lista pod »Prodaja« 2303.

»MIRNI DOM« prvi jugoslovanski sanatorij za notranje živčne bolezni in za rekonvalescente. Pojasnila daje vodja **Dr. Čeh. Pošta Gornja Kungota pri Mariboru.**

Razpisuje se služba **organista in cerkvenika**

V mežnariji je prostor za prodajalno. Več pove župni urad **Špitalič, p. Motnik.**

SODE oljnate in druge odda **Nakupovalna zadruga, Ljubljana, Aleksandrova cesta 5.**

Občinski lov občine Račna pri Grosupljem se bo oddajal dne 30. junija ob 9. uri dopoldne na **javni dražbi.** Lovišče je primerno tudi za oddaljene lovce, ker sta v sredini lovišča **želez. postaji Čušperk in Predole.**

Parni stroj (ali lokomobil) dobro ohranjen od 30 HP naprej, se takoj kupi. Ponudbe pod »Parni stroj« 2328 na upravo »Slovenca«

Sir Trapist v hlebih 1 1/2 kg.

Sir Groyer v hlebih 8—10 kg.

ponudi naprodaj **Parna Mlekara Nova Gradiška, Slavonija.**

To blago se proda tudi v manjših količinah. - Vprašanja naj se naslovijo na **Nikolaj Freystadt, ravnatelj »Orient« kem. in industr. d. d. Wien I. Fleischmarkt 1, sedaj: Novi Sad, hotel Elizabeta. Prvovrstni, najbolje uvedeni agenti se iščejo.**

Gumi za cepljenje trt, cevi za škropilnice ter **plašče in cevi** se kupi najceneje pri **Ign. Vok, Ljubljana, Sodna ulica 7.**

Miši, podgane, sianice, ščurki in vaa golazen mora poginuti, ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim mišim K 10, za podgane in miši K 10; za ščurke K 10; posebno močna vrsta K 20; tinktura za stenice K 10; uničevalce moljev K 10; prašek proti mrčesu K 10 in 12; mazilo proti ušem pri ljudeh K 5.—10.; mazilo za uši pri živini 6.—10.; prašek za uši v obleki in perilu K 6 in 10; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničev. rastlin) K 10. Prašek proti mravljam K 10. Mazilo proti garjam K 10. — Pošilja po povzetju Zavoda za eksport

M. Jünker, Petrinjska ul. 3. Zagreb 39. Trgovcem pri večjem odjemu popust.

Anilinske barve za volno **bombaž in svilo** nemški izdelek, uporabne s in brez kisline, v kartonih po 1 in 2 1/2 kg nudí od skladišča **»PATRIA«** zadruga za kemično potrebščine **Zagreb, Preradovičeva ulica 12.** Telefon: 16—91. — Naslov za brzojave: **Kropatria—Zagreb.** **Zahtevajte cenik in vzorce!**

Kavo čaj Čokolado Kakao Kavni pridatek Konjak Rum Likerje Šampanjec Namizna vina Mandelne Rozine Paradižnike Dišave Riž Slive razpošilja po celem kraljestvu **Josip Fabiani** Ljubljana, Prešernova ulica 54.

Pozor! Trgovci! Pozor! Zahtevajte takoj ponudbo za moj splošno poznani **pralni prašek »KONTENT«.** Medicinalna drogerija **B. Šinkovec, Kranj.** — Zaloge **Ivan Koželj, Ljubljana, Tržaška cesta št. 27.**

Naročajte »Slovenca«!

Prvovrstno staro banaško vino letnik 1917 in 1918 naravnost od vinogradnikov kupljeno se toči v restavraciji **P. KOŠAK,** preje »pri Ferlineu« Ljubljana Krekov trg.

Bratovskoskladnični zdravnik za premogovnik Hrastnik Trboveljske premogokopne družbe se išče. Nastop službe 1. septembra 1920. Plača po dogovoru. Cenjene ponudbe na **Bratovsko skladišnico Trbovlje.** 2262

Sprejme se takoj spreten kuharski pomočnik z dobrimi sprečevali in tudi kuharski vajenec **Ponudbe naj se vpošljejo na Restavracijo Grand Hotela Union v Ljubljani.**

Proda se 150 m³ smrekovih hlodov na poseku, ki se lahko spravijo vsak čas, pol ure od postaje Grabštanj, na mestu kakor leže. Pismene ponudbe je vložiti do 25. junija t. l. pri upravi posestev **Liechtenstein v Rožeku.**

Išče se sposobno osebje za parne žage, rudokope in štirovaču in sicer: 1. dva stručno izvežbana opravitelja za parne žage 2. trije strojniki 3. štiri žagarji (gateristi) 4. dva brusarja za pile 5. dva knjigovodji, katera so obenem večša korespondence 6. dva blagajnika 7. dva kantinerja, eden s kavčijo od K 50.000.—, drugi s kavčijo od 20.000.— 8. dva skladiščnika drv 9. dva šoferja za tovarne avtomobile 10. štiri ključavničarje. 2350 Ponudbe z referencami je poslati na: **»VELEBIT«, d. d. za izkoriščavanje gozdov in rudnikov, Zagreb, Gajeva ulica 35.**